

Yahya AKSOY

TARİHTE ANKARA VE Atatürk

*Tarih yazmak, tarihi yapmak
kadar önemlidir.*

*Ben Ankara'yı coğrafya
kıtabından ziyade tarihte
öğrendim ve cumhuriyet
merkezi (Ahi Cumhuriyeti
dönemi) olarak öğrendim...*

*Ankara, merkez-i hükümettir
ve ebediyen merkez-i hükümet
kalacaktır...*

*Benim hatıralarım
Çankaya'da yaşayacaktır...*

*Dış politikanın en çok ilgili
bulunduğu ve dayandığı
temel, devletin iç örgütüdür.
Dış politika, iç örgütle uyumlu
olmalıdır...*

*Bizim politikamız
aydınlıktır...*

Atatürk

“... Kurduğumuz ulusal cephele-
le daha yakından ilgilenmek ge-
rekiyordu. Kurtuluş mücadelesini
Sivas'tan yönetmek zorlaşıyordu.
Koşullar değişmişti. Temsilciler ku-
rulu, önemli hedeflere daha yakın
bir yerde bulunmalıydı. Çalışma yeri
hem cephelere yakın hem de ula-
şım kolaylığı olan bir yer olmalıydı.
Bunun için en elverişli yer ANKARA
idi. Ankara, demiryolu ile hem cep-
helere hem de İstanbul'a bağlıydı.
Genel durumu yönetme kolaylığına
sahip bir merkezdi...”

Kayseri yoluyla Ankara'ya gitmek
üzere yola çıktık. Bütün yol boyun-
ca, büyük ulusumuzun içten yurtse-
verlik gösterileri arasında 27 Aralık
1919 günü Ankara'ya geldik.../ Üç
otomobilden oluşan Mustafa Kemal
ve arkadaşlarını, Vali Vekili Yahya
Galip, Kol Ordu Komutanı Ali Fuat

Cebesoy ve beraberlerinde bulunan
atlı ve yaya binlerce Ankara halkı ve
“Yolunda ölmeye geldik” diye Mus-
tafa Kemal Paşa'ya seslenen yiğit
seğmenler, heyecan ve coşku içeri-
sinde büyük bir içtenlikle karşıladılar.
Ankara, Kurtuluş ve kuruluşun
kalbi olmuştur.

“Gelişimizi şu açık tebliğ ile her
yere duyurduk. Sivas'tan Kayseri
yoluyla Ankara'ya hareket eden
Hey'et-i Temsiliye, bütün yol bo-
yunca ve Ankara'da büyük mille-
timizin çok sıcak ve içten gelen
vatanseverlik gösterileri arasında,
bugün şehre geldi. Milletimizin
gösterdiği bu birlik ve kararlılık
örneği, memleketimizin geleceği-
ne güven konusundaki inançları
sarsılmaz bir şekilde güçlendirici
niteliktedir. Şimdilik, Hey'et-i Tem-
siliye'nin merkezi Ankara'dadır.

Saygılarımızı sunarız efendim...” Hey’et-i Temsiliye (Temsilciler Kurulu) namına, Mustafa Kemal

Gördüğü manzara karşısında, yüreği heyecan, umut ve sevgiyle dolan Mustafa Kemal Paşa, “Cidden fevkalâde, tebrik ederim. Ankara, hakikaten millî bir merkez haline gelmiş” diye ifade etmiş ve daha sonra, “ Bu asil hareketi hiçbir zaman unutmadım ve unutmayacağım... Ankara’nın ve Ankaralıların, benim gönlümde müstesna bir yeri bulunmaktadır... Ankara’ya geldiğimden sonraki mücadele hayatımızda, hürriyet ve istiklâl aşığı kahraman Ankaralıların gösterdikleri vefa ve yardımları her zaman minnetle yâd ederim...”

“Kurtuluş ve bağımsızlık için bütün varlığımızla savaşmak ve düşmanı yenmek için elimimizde üç savaş aracı vardır: Birincisi, ulusun kendisidir. Yapılacak iş, önce ulusça benimsenmelidir. İkincisi, ulus adına iş gören meclistir. Meclis tam bir dayanışma içinde olursa, düşmana karşı güçlü oluruz. Üçüncü araç, ulusumuzun yarattığı silahlı ordumuzdur. Bunlar düşmana karşı iki cephe meydana getirir. İç cephe, dış cephe. Dış cephe, düşman karşısındaki silahlı ordudur. Temel olan iç cephe dir. Bu cephe, bütün yurdun, bütün ulusun meydana getirdiği cephe dir. Bu cephe çökerse, ulus tutsak olur, yok olur...” diyen Mustafa Kemal tarihe ışık tutarak yol göstermektedir. 23 Nisan 1920 ‘de TBMM açılışı ve 29 Ekim 1923’te Cumhuriyetin ilanı bu öngörülerin sonucudur.

İlk Anayasamızda Cumhuriyetimizin başkenti olarak yerini alan Ankara halkı, muzaffer Gazi Mustafa Kemal’e, onun hayatı boyunca taşıdığı bir unvanı, “ANKARA HEMŞEHRİLİĞİ”ni vermiş ve tarihi görevini yerine getirmiştir.

Atatürk’ün “Seymenlik Geleneğini ve 27 Aralık Ruhunu Yaşatın” talimatıyla kurulan ve bir Kızılca gün kuruluşu olan Ankara Kulübü Derneği ve halkımız bu ruhu yaşatmakta, özgürlük ruhuna ve tüm yurda ışık tutmaktadır

Başlangıçta bir “kale şehir” olan Ankara, Hitit, Frig, Galat, Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı Medeniyetlerini, tarihi yollar üzerinde harmanlamış, Kurtuluş’un ve kuruluşun merkezi olmuş ve çağdaş Türkiye Cumhuriyeti Başkenti olarak bu günlere gelmiştir... Tarihi geçmişi ve Cumhuriyet döneminde bütün alanlarda tarihi ve çağdaş örnekleri bağrında yükselten dünyaya örnek Başkent olarak bütün ilgi ve dikkatleri üzerinde toplamaktadır.

Atatürk ve eşi Latife Hanım, yurt gezisinde 30 Eylül 1924 tarihinde Aşkale’de halkla görüşmesinde, bir çocuk uzun kahramanlık şiirini heyecanla gür sesle ve duraklamadan okuyunca çocuğu yanına çağırarak Atatürk; şiiri çok güzel okudun, afezin sana, senin adın ne bakalım?” diye sorar. Sırrı efendim. Aralarında şu konuşma geçer: “Şimdi sana bir soru soracağım,” sorun efendim. “Dünyanın ortası neresidir?”

Çocuk bütün gücüyle: “Ankaraaaa... Ankara dünyanın merkezidir” diye bağırır...

Ankara, kamusal mekanlara sabitlenen ve mücadeleyi ve zaferi vücuda getiren anıt ve heykeller ile Osmanlı imparatorluğundan kopuş sürecinde yönetim ayrılığının ve devrimin idealize ettiği yaşam biçimini sembolize etmektedir.

Vehbi Koç’un ifadesiyle o yıllarda Ankara, “ Her türlü medeni rahatlık unsurundan mahrum, suyu, elektriği olmayan, toz fırtınaları ile tanınmış, ağaçsız, sönük ve küskün bir bozkır.”

Bozkırdan büyük bir kültür, sanat, eğitim, sanayi ve siyaset merkezine dönüşen başkent Ankara’da dünya çapında tanınan sayısız bilim, sanat ve devlet adamı vardır. Bunlar, Cumhuriyetimizin kazanımları olarak seçkin örnekleri oluşturmaktalar.

Atatürk’ün çağdaş, akılcı, barışçı ve bilimsel yolu ile birlikte, Ankara ve Anıtkabir, Türkiye Cumhuriyeti’nin kalbi olarak dünyanın barış ve huzur içinde yaşamasına ışık tutan en büyük ilham kaynağını oluşturmaktadır.

